

2022-04-27

§ 89 2022.125 KS

Politisk organisation mandatperioden 2023-2026

Ärendebeskrivning

En översyn av den politiska organisationen genomförs inför varje ny mandatperiod. Under hösten 2021 har gruppledarna för respektive parti i kommunfullmäktige fört dialog om nuvarande politisk organisation, nämnders sammansättningar och förtroendevaldas ersättningar inför ny mandatperiod 2023 - 2026.

Utgångspunkt för översynen är att se på om dagens organisation främjar helhetssyn, samverkan och effektivitet. Effektivitet och helhetstänk i samhällsbyggnadsprocesser är av stor vikt, och det är ett av områdena där kommunen står inför stora investeringar som påverkar den övergripande ekonomiska planeringen.

Beredning

Kommunledningskontoret har i skrivelse den 22 februari 2022 lämnat följande yttrande:

Kommunledningskontoret har bistått gruppledarna med omvärldsanalys om nämndsammansättning och antalet politiska uppdrag. Utgångspunkter i arbetet har bland annat varit att föreslå en organisation som effektiviserar administration och förutsättningar för att samordna strategiska samhällsbyggnadsprocesser.

Det finns även ett behov av att se över och säkerställa myndighetsutövning och rättssäkerhet, samt förutsättningar för att avveckla jävsutskottet som har fått inrättats under denna mandatperiod.

Det förslag som läggs fram till ny politisk organisation innebär ingen förändring i antal nämnder, utan förslaget gäller förändrade uppdrag och gränsdragningar mellan nämnder och kommunstyrelsen. Förslaget berör tre nämnder. Samhällsbyggnadsnämnden och miljöskyddsnämnden som de ser ut idag tas bort och ersätts av en bygg- och miljönämnd respektive en teknisk nämnd. De uppgifter som ska fullgöras inom plan- och byggnadsväsendet föreslås flyttas och delas mellan den nya bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen. Ansvar för planfrågor förflyttas till kommunstyrelsen.

Sammansättningen av ledamöter och ersättare i de föreslagna bygg- och miljönämnd samt teknisk nämnd föreslås båda utgöras av nio ledamöter och fem ersättare. Sammansättningen är samma som nuvarande miljöskyddsnämnd. Vidare föreslås att antalet revisorer minskar med två, därigenom utgörs revisionen av en revisor per nämnd/styrelse. Totalt innebär förslaget att antalet förtroendeuppdrag minskar med tio uppdrag.

2022-04-27

KF § 89, forts

Förslag till politisk organisation påverkar inte det samlade antalet nämnder. Skillnaden är att det är två nya nämnder, en bygg- och miljönämnd samt en teknisk nämnd, som ersätter nuvarande miljöskyddsnämnd och samhällsbyggnadsnämnd. Övriga nämnders uppdrag och sammansättning föreslås vara oförändrade.

Förslag till beslut i förändringar av förtroendevaldas arvode kommer att hanteras i separat ärende.

Kommunstyrelsen har den 4 april 2022, § 31 lämnat följande förslag till kommunfullmäktige för beslut:

1. Ny politisk organisation, med ändringen att bygg- och miljönämnden ska ha 13 ledamöter och 9 ersättare, i Alingsås kommun mandatperioden 2023 – 2026 antas.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta förslag till nya reglementen utifrån ny organisation.
3. Reglemente ska beslutas av kommunfullmäktige senast i december 2022.

Anförande

Anförande hålls av Anna Hansson (MP), Jens Christian Berlin (L), Annika Qarlsson (C), Anders Strandberg (S), Daniel Filipsson (M), Simon Waern (S), Boris Jernskiegg (SD) och Camilla Stensson (S).

Förslag till beslut på sammanträdet

Anna Hansson (MP) föreslår följande ändringar i förslag till beslut:

Miljöskyddsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden inte ska slås samman till en bygg- och miljönämnd.

Uppgifter som ska fullgöras inom plan- och byggnadsväsendet inte ska flyttas helt eller delvis till kommunstyrelsen.

Antalet ledamöter i revisionen ska vara 11 ordinarie.

Om mitt ändringsförslag gällande ny nämndstruktur inte går igenom så yrkar jag att:

Antalet ledamöter i den nya tekniska nämnden ska vara 11 ordinarie 7 ersättare.

Anders Sandberg (S), Daniel Filipsson (M); Boris Jernskiegg (SD) och Camilla Stensson (S) föreslår att kommunstyrelsens förslag till beslut bifalls.

2022-04-27

KF § 89, forts

Beslutsgång

Ordförande ställer kommunstyrelsens förslag om organisation för mandatperioden 2023-2026 mot Anna Hanssons förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag till antal ledamöter och ersättare i ny nämnd: tekniska nämnden mot Anna Hanssons förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag till antal ledamöter i kommunrevisionen mot Anna Hanssons förslag och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut:

1. Ny politisk organisation, med ändringen att bygg- och miljönämnden ska ha 13 ledamöter och 9 ersättare, i Alingsås kommun mandatperioden 2023 – 2026 antas.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utarbeta förslag till nya reglementen utifrån ny organisation.
3. Reglemente ska beslutas av kommunfullmäktige senast i december 2022.

2022-04-27

KF § 89, forts

Deltar ej i beslut

Annika Carlsson (C), Thomas Pettersson (C), Ingbritt Johansson (C), Christina Carlsson (C) och Torbjörn Gustafsson (C) deltar inte i handläggning och beslut av ärendet.

Reservation

Anna Hansson (MP), Britt-Marie Kuylentierna (MP) och Amanda Andersson (MP) lämnar följande skriftliga reservation:

Miljöpartiet motsätter sig en sammanslagning av miljöskyddsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Frågan har diskuterats i flera omgångar tidigare, och vårt ställningstagande kvarstår. Vi vill ha ett starkt och välutvecklat miljöarbete, avseende tillsyn av miljö och hälsa, och även avseende det bredare arbetet för ekologisk hållbarhet. Vi tror att det fungerar bäst när det finns åtskilda nämnder och där respektive nämnd har en egen organisation med en egen förvaltningschef, med rätt kompetens, som har fullt fokus på att arbeta mot en egen nämnd. Vi vet att det ibland finns en inneboende konflikt mellan Miljöbalken, som är mycket i fokus inom miljöskydd, och Plan- och bygglagen, som är mycket i fokus inom samhällsbyggnad. Vi tror att det kan finnas en större integritet i varje nämnds arbete, med en egen organisation och egen chef, gällande miljöskydd respektive plan- och bygg. Eventuella kommunikationsproblem mellan nämnderna och separata förvaltningar, måste gå och lösas med bättre processer, ansvarsfördelningar och rollbeskrivningar. Vi tror att arbetsmiljön blir bättre, och det kollegiala sammanhanget, om all personal som jobbar med miljö sitter samlade inom en förvaltning och en nämnd. Vid rekrytering av ny personal till miljöskydd har det också visat sig att det är en attraktionsfaktor med en egen miljönämnd. Det bör rimligtvis också hänga ihop med en egen förvaltning. Kommunstyrelsen, med kommunledningskontoret som utförare, har länge varit ansvariga för det övergripande och strategiska klimat- och miljöarbetet. Detta har fungerat mycket dåligt över tid. Vi vill bygga ut miljöskyddsförvaltningen till en mera helhetstäckande miljöförvaltning. Vi vill samla och stärka kompetensen och arbetet för ekologisk hållbarhet där. Kommunekolog, miljöstrateg med fler nya tjänster anser vi ska lokaliseras till miljöskyddsnämnden.

Vi motsätter oss också att uppgifter som ska fullgöras inom plan- och byggnadsväsendet ska flyttas från nuvarande samhällsbyggnadsnämnd till kommunstyrelsen. Vi vill ha en decentralisering av plan- och byggverksamheten. Vi vill ha starka facknämnder där särskild expertis kan nyttjas bäst, inte en centralisering där en ledning ska styra det mesta. Självklart behövs det vid decentralisering en god dialog med övriga verksamheter avseende kommunens framtida utveckling. Vi ser dock positivt på att återinföra en separat teknisk nämnd. Den tekniska nämnden hanterar omfattande investeringsvolymerna och har ett stort ansvar för kommunal service såsom vattenförsörjning, avfall och avloppshantering, gator med mera. Bra med särskilt fokus och uppdrag för denna verksamhet. Vad gäller antalet förtroendevalda politiker, som ska sitta som ordinarie ledamöter och ersättare i nämnderna, så förordar vi en demokrati med en så god och bred representation som möjligt. När fler perspektiv får utrymme i analys och diskussioner, kan det bädda för klokare beslut, och större insyn för invånarna.

2022-04-27

KF § 89, forts
Anteckning

Annika Carlsson (C), Thomas Pettersson (C), Ingbritt Johansson (C), Christina Carlsson (C) och Torbjörn Gustafsson (C) lämnar följande protokollsanteckning:

Efter många samtal mellan partierna under hösten har vår linje inte vunnit gehör och vi väljer med vår protokollsanteckning förklara hur vi principiellt vill se en politisk organisation i Alingsås.

Nuvarande organisation med kommunfullmäktige, kommunstyrelse och facknämnder försvagas nu genom att mer ansvar centraliseras. Det blir ett fåtal förtroendevalda i kommunstyrelsen som kommer att få ett allt större ansvar.

Att samordna och hålla ihop processerna kring samhällsbyggnad bejakar vi, men hade velat se det ansvaret decentraliserat istället för centraliserat. På samma sätt med miljöfrågorna.

Kommunstyrelsen blir nu en blandning av facknämnd för vissa frågor samtidigt som man har det övergripande ansvaret för övriga ansvarsområden. Facknämnderna fråntas ansvar att ha ett strategiskt arbete på sina områden.

Ansvaret kommer med detta att vila tyngre på några få förtroendevalda och samtidigt blir det mindre ansvar för andra. På sikt blir det färre förtroendevalda med god insyn i flera för kommunen viktiga frågor.

För ansvarsområdet vatten och avlopp hade vi gärna sett att en utredning för bolagisering görs i Alingsås.

I nästa steg av den nya politiska organisationen för nästa mandatperiod så kommer vi att föreslå ett plan- och ett miljö-utskott som beredning inför kommunstyrelsen.

Efter många samtal mellan partierna under hösten har, som tidigare sagts, inte vår linje vunnit gehör och vi väljer med denna anteckning förklara hur vi principiellt vill se en politisk organisation i Alingsås och att vi kommer att fortsätta arbeta för den inriktningen.

2022-04-27

KF § 89, anteckning forts

Jens Christian Berlin (L), Anita Brodén (L), Stefan Bedö (L), Kristina Grapenholm (L), Jan Kesker (L) och Holger Andersson (L) lämnar följande protokollsanteckning:

En utgångspunkt för förändringar av kommunens politiska organisation har tidigare varit att de endast görs i konsensus. Tre partier har motsatt sig att ansvaret för fysisk planering helt placeras under kommunstyrelsen. Dessa tre partier samlar tillsammans fler mandat än det största partiet i fullmäktige. Trots det har majoriteten valt att driva igenom förslaget till ny organisation. Det finns inga formella hinder för detta, men principen om konsensus vid förändring av den politiska organisationen gäller uppenbarligen inte längre. Det hade varit mer renhårigt om det redan från början hade förklarats att principen inte skulle följas.

Det är Liberalernas principiella ståndpunkt att ansvaret för planfrågor bör placeras på en facknämnd. Endast de mest övergripande och principiellt viktiga planerna bör vara kommunstyrelsens ansvar.

Det nu beslutade organisationen innebär en olycklig blandning mellan en organisationsmodell där ansvaret för olika sakområden placeras på facknämnder och en modell där kommunstyrelsen i princip får ansvaret för hela kommunens verksamhet. Med den beslutade organisationen ska kommunstyrelsen kombinera funktionen som byggnadsnämnd med uppdraget att leda och samordna förvaltningen av hela kommunens angelägenheter. Vi bedömer att risken med denna organisation är att kommunstyrelsens verksamhet får en slagsida åt planverksamhet, till nackdel för andra frågor.

Under den innevarande mandatperioden är de miljöstrategiska frågorna, inkluderande allt från naturvård till klimatarbete, kommunstyrelsens ansvar. Vår erfarenhet är att dessa frågor inte fått tillräcklig uppmärksamhet. En rimlig slutsats är att detta beror på hur miljöfrågorna placerats rent organisatoriskt. Vi anser därför även att ansvaret för miljöstrategiska frågor bör placeras på en facknämnd.

Vi har under beredningen av ärendet framfört att vi ser positivt på att lägga verksamheten inom vatten- och avlopp i ett kommunalt bolag i stället för en nämnd. Vi kommer föreslå att förutsättningarna för en sådan förändring undersöks under kommande mandatperiod.

Då det har stått klart att det funnits en klar majoritet för den föreslagna organisationen, har vi avstått från att skriva fram ett eget förslag. När det med anledning av den nya organisationen blir aktuellt att anta nya reglementen, kommer vi att föreslå att det vid sidan av ett arbetsutskott inrättas två nya utskott under kommunstyrelsen - ett utskott för planfrågor och ett utskott från miljöfrågor. Detta ser vi som nödvändigt för att alla ansvarsområden som läggs på kommunstyrelsen ska få tillräcklig uppmärksamhet.

Expedieras till

Samtliga nämnder och bolag, KLK-personal, KLK-ekonomi

2022-04-27

§ 104 2022.172 KS

**Avsägelse av uppdrag som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden -
Lennart Pettersson (-)**

Ärendebeskrivning

Lennart Pettersson (-) har i skrivelse den 10 mars 2022 avsagt sig sitt uppdrag som ledamot i samhällsbyggnadsnämnden.

Beslut

Kommunfullmäktiges beslut:

Avsägelsen beviljas.

Expedieras till

L. Pettersson, SBN, Kik-kansli, (Kik-lön)